

GOSPODARSKO POSLOVANJE

1. STOPNJA

1. pojmi;

GOSPODARSTVO-je celota vseh dejavnosti za načrtno pridobivanje dobrin,ki zadovoljujejo človekove potrebe

POTREBE-je občutek pomanjkanja ,zadovoljujemo jih z dobrinami

POZNAMO; - življenske
- luksuzne
- potrebe posameznika
- družbene potrebe

DOBRINE - sredstva za zadovoljevanje potreb

POZNAMO; -gospodarske (proizvedene v gospodarstvu)
-naravne (iz narave)
-materialne (stvari)
-nematerialne (storitve)
-dobre končne porabe (namenjeni potrošniku)
-dobre za investicijsko uporabo(porabljajo za službene namene)

PODJETJE- je gospodarska enota,v kateri se opravlja gospodarska dejavnost (primarne,sekundarne,tercialne).

OBRAT-je del podjetja, v kateri se izdelujejo dobrine ali opravlja storitev

FIRMA-je ime podjetja in je s tem vpisano v register firm pri sodišču

VRSTE PODJETIJ:

-proizvodna (izdelujejo živila,tekstil,...)
-trgovska (kupujejo izdelke in jih prodajajo svojim kupcem)
-storitvena (gostilne,turistične agencije.)

DEJAVNIKI POSLOVANJA PODJETJA

- človekova sila (odvisna od delovne sposobnosti,pripravljenosti do dela)
- plačilo za delo (bruto plača,neto plača,plača po kolektivni pogodbi)

2.POSLOVNA SREDSTVA :

- STALNA SREDSTVA (naložbeno premoženje)
- *materialna(oprema,blagajne,računalniki,...)
- * nemater. (pateniti,licence,blagovna znamka,)
- *finančna(naložbe ,nakup delnic)

V PODJETJU OSTANEJO DALJ ČASA IN SE POČASI OBRABLJAJO

- GIBLJIVA SREDSTVA (obratno premoženje)
- *materialna(zaloge blaga,embalaža,rezervni deli)
- *finančna(gotovina v blagajnah,denar na bančnem računu,terjatve,kratkoročne finančne naložbe)

V PODJETJU OSTANEJO MANJ KOT 1 LETO SPREMINJAJO OBLIKO IN SE PORABIJO

3.PRAVNI POGOJI ZA NASTANEK PRODAJNE POGODBE:

- *izjava volje (z izjavo,konkludentno,molče,predpogodba,pristop)
- *poslovna sposobnost partnerjev(sposobne vse osebe ,ki so dopolnile 18let)
- *možnost posla(če ni smisel posel je neveljaven)
- *prostovoljnost(ne smemo bit v posel prisiljeni)
- *dopustnost(morajo bit v skladu z zakoni)

4. BISTVENE SESTAVINE P.P.

- *OBIČAJNE(dobavni pogoji,plačilni pogoji,embalaža,garancije,reševanje Reševanje sporov)
- *OBVEZNE(kdo kupuje,kdo prodaja,kaj kupuje,koliko,po kakšni ceni,kraj,datum,podpis)

5. NAVEDBE KOLIČINE BLAGA V P.P.

- *izražanje količine blaga (merske enote, trgovske enote, embalažne enote,)
- *določanje količine v p.p.(pogodbe z natančno navedbo količine, pogodbe z približno navedbo količine-prodajalec lahko odstopa 1% gor dol, pogodba brez navedbe količine-prodajalec izroči tako kot je bilo videno, toliko kot ga je bilo)
- *izražanje teže blaga (cela teža BRUTO=NETO +TATA)
Neto teža je teža samo blaga, tara-je embalaža

6. VRSTE BLAGA V P.P. –KAKOVOST

- *ogled blaga (videno kupljeno)
- *opis blaga (reklame, s slikami in opisom)
- *vzorci in pokušine (degustacije)
- *blagovne in storitvene znamke (omogoči razlikovanje od drugih –so besedne slikovne, kombinirane)-zaščitijo v register-10 let
- *standardi (dokumenti, ki navajajo splošna pravila, značilnosti in navodila storitev)
- *tipi (za izdelke dolgoročnega podjetja) AVTO
- *trgovski razredi (1,2,3, kakovost)
- *posebne ureditve (prodaja počez-izročiš blago iz neke količine ne da bi pri tem gledal katero je boljše, prodaja po specifikacijah-kupec ima pravico ogleda blaga in sam določi kakovost)

7. DOBAVNI POGOJI

*kraj izročitve-je kraj kjer prodajalec izroči blago kupcu, ob dogovorjenem času in kraju, dogovorjena količina in kakovost, če ni naveden kraj je to prodajalčeva poslovalnica

*čas izročitve

-promptno-takojšnje

-s točnim datumom +fiksno (na ta dan drugače se pogodba razveljevi)

-določen rok (v dneh, tednih)

-izrazi (po plačilu kupnine, do tega dne,)

FIKSNI-če se zamudi, kupec zahteva odškodnino

TERMINSKI-pošle kupec opomin in da še en rok

*prenos stroškov-pove od kod do kod nosi stroške

prevoza, zavarovanja, prodajalec in od kod dalje kupec

... pogosto se dogovorita drugače soglasje izrazita v trg. Klavzulah

8. PLAČILNI POGOJI V P.P.

*kraj plačila-kraj ,kjer kupec plača blago(banka)

*čas plačila -promtno plačilo (takoj ali 8 dni)

-poznejše plačilo(določen rok)

-predplačilo-avans(plačilo blaga pred dobavo)-ko primankuje blaga,

-obročno odplačevanje(za podjetja je možno delno plačilo)

-ara(znesek,ki ga da kupec prodajalcu,da mu da vedet da je resna stranka)

*način plačila

-gotovinsko pl(niti eden nima računa,) uporabljata ,vrednostno pismo,poštno nakaznico-prek pošte

-polgotovinsko(eden od njiju ima račun)plčilni nalog,gotovinski ček

-brezgotovinski(iz računa na račun s posredovanjem banke)

9. MENICA-je instrument zavarovanja plačila,zahteva jo upnik,če se boli da ne bo plačila

UDELEŽENCI:

-trasant(izdaljatelj menice)

-remitent(menični upravičenec)

-trasat(dolžnik)

-obrazec(blanket)

VRSTE

-trasirana m. po tujem nalogu(redke,v poslu dve osebi)

-trasirana m. po lastnem nalogu(remitent in trasant ista oseba)

-lastna menica(izda jo dolžnik)

10. RAZISKAVA TRGA-je osnova za trženje, z njo ugotovimo kaj kupci potrebujejo in želijo

METODE;

-primarne(ankete,opazovanje in poizkus-ugotovimo obnašanje ljudi pri določenih situacijah,penelno poizvedovanje-isto populacijo in ugotovimo kaj se je spremenilo)

-sekundarne(že zbrani podatki),,,,notranji-podatki iz evidenc,zunanji-članki,internet

11. POLITIKA IZDELKA IN SORTIMENTA

*živiljski cikel izdelkov-je čas ko je izdelek na tržišču in ga podjetje proizvaja ali prodaja .FAZE-faza uvajanja(narašča prodaja počasi)-faza rasti(vse hitreje raste)-faza zrelosti(doseže največji prodajo)-faza zasičenosti(začne upadati)-faza upadanja(popolna stagnacija)

*vrste proizvodne politike

-INOVACIJA(uvajanje novih izdelkov v širino sortimenta,dodamo novo varianto)

-VARIJACIJA(spremenimo lastnost že obstoječemu izdelku)

-ELIMINACIJA(izločanje izdelka iz prodaje)

-STORITVE,POVEZANE Z IZDELKI(v fazi upadanja,ko izdelek upade in izumre)

12. FUNKCIJE TRGOVINE

*prostorska(trgovina daje na razpolago porabnikom potrebno blago na pravem kraju,v bližini kupcev)

*časovna(premaguje razliko v času,med časom proizvodnje in časom potrošnje)

*količinska(trgovina kupi velike količine blaga in prodaja kupcem v malih količinah)

*kakovostna(trgovina kupljenim izdelkom delno spremeni njihovo kakovost;sušenje,zorenje,sortiranje)

*Svetovalna in informacijska funkcija(obvešča kupce o ponudbi blaga in jim svetuje)

*kreditna funkcija(trgovina prodaja blago na obročno odplačevanje<potrošniško posojilo)

13.

14. TRGOVSKI POSREDNIK-so podjetje, ki posredujejo pri trgovskem poslu za račun naročnika, nastopajo lahko tudi v svojem ali tujem imenu

TRGOVSKI ZASTOPNIK-

Ločimo; zastopnik posrednik_posreduje posle me naročnikom in 3 osebo
Zastopnik sklenitelj posla_naročnik pooblasti zastopnika
Splošni_na celotnem področju regionalni_na določenem področju

Pravice; do provizije, povračila stroškov, brezplačno reklamno gradivo

15. KOMISIJONAR-je samostojni trgovec, ki v svojem ali tujem imenu kupuje ali prodaja blago in vrednostne papirje

Pooblastila; nalog za najugodnejšo ceno_naj kupi ali proda po najugodnejši cen
Omejen nalog_komitent določi od--- do--- cene, vendar mora doseči čim boljšo ceno

16. BORZA-so praviloma shajališča trgovcev, da bi sklenili trgovski posel ali pridobili podatke in si ustvarili mnenje o tržnih razmerah

VRSTE; blagovne, borza vrednostnih papirjev, devizne borze, druge borze,

BLGOVNA BORZA-prodaja se in kupuje velike količine blaga, surovine, ...
Blago ni prisotno (samo vzorci). Standardi opredeljujejo najpomembnejše značilnosti blaga (teža, vonj, barva;) Pogodbe-kontrakti so standardizirane, pogodbenika vneseta v njega samo podatke o količini in ceni.
Cene –tečaje na borzi lahko trgujejo samo člani borze (sklepajo EFEKTNE POSLE-100% prodaja, in TERMSKE POSLE-za določen čas sklepajo)

17.

18. BORZA Z VREDNOSTNIMI PAPIRJI

Posli so;

*promtni(sklepajo takoj zaradi naložb kapitala)

*terminski(sklepajo zaradi špekulacij)
-dvig tečaja_

-padec tečaja_

19. NAČELA POLITIKE NALOŽB-DOLOGOČNE NALOŽBE

*RENTABILNOST-kaže na razmerju med dobičkom in vloženim kapitalom

*VARNOST-gre za varnost naložbe,kako lahko izgubimo dobiček (varne-naložbe v banke,nepremičnine)

*OHRANJANJE VREDNOSTI-stalna vrednost-pred inflacijo ne izgubi vrednosti nominalna trdna vrednost-izgubi

*LIKVIDONST-likvidna sredstva so ,kadar naložbo unovčimo bolj lj l.-denar na banki, manj li.-nepremičnine

*MOBILNOST-prenosljivost(delnice ,denar) nepremičnine-niso prenosljive

20. ZAVAROVANJE

Zavarovalna pogodba-je sklenjena ko pogodbenika podpišeta zavarovalno polico(v njej so navedeni splošni zav. pogoji)

-sklenitelj zavarovanja(sklene zav. polico in plača premijo-znesek

-zavarovanec-človek ,ki je zavarovan

-zavaroalec-zastopnik zavarovalnice,ki sklepa zav. pogodbe

Vrste zavarovanj:

OSEBNO

-dodatno(prostovoljno zavarovanje..zava. izdatke ki nastanejo pri boleznih

-nezgodno(nastanejo pri nezgodih)

-živiljsko(v primerih smrti,starosti)

PREMOŽENSKO

-zava. Stvari(hiše,kasko,stanovanja)

-transportno(krije nevarnosti na transportni poti)

-zav. pred naraščanje stroškov(obvezno avto mobiljsko zav.)-krijemo škodo ki jo naredimo drugim

-zav. pred izgubo prihodkov(zav. prireditel. Zlata lisica)

21.

22. ŠPEDICIJA

Špediter-je podjetje,ki se zavezuje ,da bo organiziral prevoz v svojem imenu na tuj račun

NALOGE;izbere prevozno sredstvo,izpolni vse prevozne listine,podpiše pogodbo s prevoznikom,skrbi za preložitev,stranske storitve(embaliranje,zavarovanje blaga,carinjenje,reklamoacije;::☺

Ima pravico do provizije,povračilo stroškov,..

23. INDUSTRIJSKA PROIZVODNA

24. CARINA

Je dajatev, ki jo plačamo pri prehodu blaga čez državno mejo.

VRSTE;

- po smeri gibanja blaga-uvozne,izvozne,transitne
- po namenu-zaščitne,fiksarne
- carine po določenih tarifah-avtonomne,pogodbene(dve državi)
- po osnovi za izračun-vrednostne,kombinirane,drsne(spreminjajo glede za značilnost blaga),količinske(osnova je količina)

25. CARINSKI POSTOPEK

-pri rednem uvozu(začne na podlagi vložene carinske deklaracije, vloži jo špediter v pisni obliki, carinski organ pregleda c.d. in blago vzame vzorce za podrobnejši pregled, v predpisanem času 24 h mora voznik prijaviti blago za carinjenje v carinarnici, ki carini blago)

-pri izvozu(slo nimam izvoznih carin, vendar vodi evidenco o vsakem izvoženem blagu... izpolni se izvozna c.d.)

26.

27. ORGANIZACIJSKA NAČELA

- enotnost in jasnost pri dodeljevanju nalog
- enotnost in jasnost pri dodeljevanju odgovornosti
- samostojnost pri delu
- kontrola izvajanja
- upoštevanje potreb zaposlenih
- dodeljevanje nalog iz enega mesta
- dodeljevanje nalog po najkrajši poti

28. PLANIRANJE-je določanje ciljev v prihodnosti in ukrepov za uresničitev teh ciljev

STRATEŠKO-razlikujemo ekonomski cilj(tržni delež,kakovost izdelka) in socialni cilj(skrbijo za zaposlene)

OPERATIVNO-oblikujejo tako ,da jih je možno nadzorovati(mesečni,letni) so časovno opredeljeni

29. KONTROLA-mora biti pravočasna,gospodarna,natančna
Kontroling-posebna dejavnost podjetja za nadziranje in uresničevanje strateških in operativnih ciljev

30. KAKO PRIDIBIVAMO NOVE SODELAVCE IN IZBIRAMO

Bla bla bla.....

GPO

2. STOPNJA

1. DELITEV DELA

Nacionalna delitev-

Mednarodna delitev –država dela tiste stvari za katere ima najboljše pogoje, zaradi podnebja, nahajališč surovin, usposobljenosti delovne sile. Prednosti; zmanjševanje stroškov Pomanjkljivosti; to kar država nimam uvaža iz drugih držav

2. POJASI POJME

*RABAT-je popust pri ceni ;količinski ,zvestobni,rabat v času razprodaje

*SKONTO-popust pred dogovorjenim rokom oziroma takoj

*PENALE-pogodbena kazen

*SKESNINA-

*ARA-je znesek denarja ,ki ga da kupec v naprej prodajalcu in mu da vedet ,da je resen kupec

*AVANS-plačilo blaga pred dobavo(takrat plačamo naprej ,ko primanjkuje blaga)

3. KAKO POTEKA DOPISOVANJE MED KUPCEM IN PRIDAJALCEM

4. ZAVEZUJOČA IN NEZAVEZUJOČA PONUDBA

5. DOBAVNICA IN RAČUN

6. INSTRUMENTI GOTOVINSKEGA PLAČILNEGA PROMETA

Neposredno gotovinsko plačevanje, prednost tega plačevanja je v tem, da prodajalna dobi denar takoj, zato ni tveganja za plačilo. Ima tudi slabe lastnosti ... je zamudno in zahteva precej pazljivosti, je nevarno (krajša), je povezano z velikimi stroški. Vsak kupec dobi dokazilo o plačilo.

7. INSTRUMENTI POLGOTOVINSKEGA PLAČILNEGA PROMETA

Bančni račun uporabljata ali eden ali drug.

Plačnik plača na račun prejemnika (plačilni nalog)

Prejemnik prejme gotovino v breme plačnika računa (ček)

8. INSTRUMENTI BREZGOTOVINSKEGA PLAČILNEGA PROMETA

Bančni račun uporabljata oba. Denar se samo prenakaže iz enega na drug račun na banki. To je pri plačilnih karticah ali prek banka neta

9. KOMANDITNA DRUŽBA –kombinacija med DNO IN DOO
Komplementar –vodi posle in podjetje,jamči neomejeno z vsem svojim premoženjem
Komanditist-jamči omejeno s sredstvi vloženi v podjetje

DRUŽBA Z NEOMEJENO ODGOVORNOSTJO-družba dveh ali več oseb,ki odgovarjajo za obveznosti družbe z vsem svojim premoženjem

- 10.DRUŽBA Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO-družbeniki jamčijo omenjeno ,to pomeni samo s sredstvi vloženi v podjetje in ne z osebnim premoženjem. osnovni kapital je 2.100.000 sit

DELNIŠKA DRUŽBA-osnovni kapital je razdeljen na delnice (6 milijonov)
Delničarji imajo;

-premoženske pravice(pravica pri udeležbi dobička,likvidacijskega deleža,do nakup novi delnic)

-članske pravice(aktivna in pasivna volilna pravica,nadzor nad poslovanjem in pravica do info glede poslovanja)

- 11.PROKURIST-zastopa družbo v vseh zasedah,razen pri obremenjevanju nepremičnim
TRGOVSKI POTNIK-oseba zaposlena v našem podjetju ,ki za podjetje opravlja posle zunaj podjetja...lahko zbira naročila,sprejema reklamacije,..

- 12.ZASTOPNIK—je oseba ,ki na podlagi pooblastila zastopa družbo v pravnem prometu

*zastopanje po zakonu(direktor-zastopa družbo)

*na podlagi odločbe državnega organa(ugotovi če ga rabimo)

*na podlagi pogodbe(zastopnik pooblaščen na podlagi pogodbe,)

POOBLAŠČENCI so:

*generalni-pravico sklepati vse vrste pogodb

*specialni-pravico sklepati določene vrste pogodb

*poslovni-pravico sklepati pogodbe ki so običajne pri opravljanju Njene poslovne dejavnosti

*pooblaščenci po zaposlitvi-sklepajo pogodbe,ki se navezujejo na njihovo delo (prodajalec,natakar)

13. DETALJISTIČNA IN GROSISTIČNA TRGOVINA

14 TRG V OŽJEM IN ŠIRŠEM POMENU

OŽJI-blago je prisotno, dobava in plačilo takoj
Tržnic, veletržnica (za prodajo na debelo), letni sejmi (sejmi rab. Vozil.)

ŠIRI-na teh sejmih prikazujejo le vzorce izdelkov, tako da kupci vidijo izdelek, se seznanijo s ceno, dobavnim rokom, ...
Vzorčni sejmi-zagotavljajo večjo preglednost blaga, prikažejo novosti in trendi, ... SPLOŠNI (celjski sejem ..št. blagovne skupine)
SPECIALNI (vinski sejem, ... za določene blagovne skupine)

15 AVKCIJA, LICITACIJA IN RAZPIS

AVKCIJA-na njej si kupci konkurirajo ustno, blago razdeljeno na dele in si ga kupci lahko ogledajo, pripravi se katalog najnižjih cen
Poznamo dražbo navzgor-cene gor, dražbo navzdol-cene padajo
POMEN; prodaja se predvsem hitro pokvarljivo blago (zelenjava, ribe, starine)
PREDNOST; blago si ogledaš SLABOST; blago preplačaš, ni nujno da je ok blago

LICITACIJA-na njej si kupci konkurirajo pisno, ponudbe cen so do konec razpisa v kuvertah, blago se proda najboljšemu ponudniku
PREDOSTI PRED AVKCIJO-prodajalcu ni treba navesti najnižje cene, delitev blaga ni potrebna, ponudbe konkurentov niso kupcem znane, licitacijo lahko proglasijo za neuspešno, če so ponudbe slabe.
SLABOST-ne dobi tisti izdelek, ki je postavil večjo ceno, preplačaš izdelek

RAZIPIS(NATEČAJ)-ponudniki konkurirajo pisno, kupec objavi ,da zbira ponudbe za določeno dobavo blaga ali storitev, ponudniki ponudijo ceno po razpisanih pogojih, zmaga tisti ki je kupcu ustrezal

16. LASTNO IN TUJE FINANCIRANJE

LASTNO-uporaba lastnega kapitala---nekdo vlaga v podjetje in dobi potem denar

TUJE-podjetje si najema posojila pri bankah in drugih finančnih ustanovah

17. INVESTIRANJE

-pomeni uporaba finančnih sredstev

Poznamo: - nove (začasne...ob ustanovitvi podjetja ,razširitvene--- dodatna hala)

-nadomestne(reinvesticije----stalna sredstva nadomestimo z drugimi novimi)

18. BANKA SLOVENIJE-je banka vseh bank in banka države(sem prihajajo vsi davki ,ki jih plačujemo).Ima mednarodne rezerve(devize) Skrbi za stabilnost sit, izdaja bankovce in kovance v obtok,kupuje in prodaja vrednostne papirje, daje kredite bankam, določi rezervo v bankah

19. AKTIVNI IN PASIVNI POSLI

Aktivni posli- označujemo odobravanje kreditov, mora bit dovolj vlog od vlagateljev

Pasivni- zbiranje vlog, brez odobravanja kreditov ne bi bilo mogoče odplačevati obresti vlagateljem in brez vlog ne bi bilo mogoče dat kredita

Kreditiranje;

ENKRATNO- banka odobri kredit, ki ga mora dolžnik vrniti čez določen čas
OBNAVLJAJOČE- banka odobri določen znesek, ki ga ima dolžnik ves čas na voljo, po poteku ga vrne in spet vzame

20. Osebnostno in premoženjsko zavarovanje

OSEBNO;

-DODATNO-prostovoljno zdravstveno(zavarovani izdatki, ki nastanejo pri boleznih)

-NEZGODNO(izdatki, ki nastanejo pri nezgodah)

-ŽIVLJENSKO(v primerih smrti, dožitju določene starosti)

PREMOŽENJSKO;

-ZAV. STVARI(hiše, stvari, oprema)

-TRANSPORTNO(kritje nevarnosti pri transportu na poti)

-ZAV. PRED NARAŠČANJE STROŠKOV(obvezno avtomobilsko---s tem pokrijemo stroške, ki naredimo škodo drugim)

-ZAV. PRED IZGUBO PRIHODKOV(zav. prireditev)

21. Dobaviteljev in kupčev kredit

DOBAVITELJEV-dobavitelj kreditira kupca, vzame dolgoročno posojilo za investicije, da bi si zagotovil prodajo

KUPČEV-kupec kreditira dobavitelja

22. Odnosi z javnostjo s pomočjo pospeševanja prodaje (trženje)

Trženje-je sodoben način poslovanja, ki se vse svoje dejavnosti prilagodi željam in potrebam kupcev

Trženski splet-(marketing mix)- je kombinacija različnih trženskih instrumentov, ki tvorijo trženje(politika izdelka in sortimenta, distribucijska politika, politika prodajnih cen, politika komuniciranja s trgom)

Segmentiranje trga- preden začne podjetje delovati mora razčleniti trg, da ugotovi katerim kupcem bo prilagodila svojo ponudbo

KRITERIJI;

- geografski (domači,tuji)
- demografski (spol,starost)
- psihološki

METODE TRGA ;

-PRIMARNE- anketiranje, opazovanje in poizkus (ugotovimo obnašanje ljudi pri določenih situacijah), penalno poizvedovanje(vprašamo vedno isto skupino ljudi, da ugotovimo kaj se je spremenilo)

-SEKUNDARNE- uporabimo že zbrane podatke notranji-podatki iz evidenc zunanji-članki, internet

23. LIKVIDNOST

- je sposobnost podjetja, da lahko poravnava svoje plačilne obveznosti takrat ko zapade plačilo

DINAMIČNA L. –če je v določenem obdobju pokrilo svoje izdatke s prihodki

STATISTIČNO- ugotavljamo ,v kakšnem razmerju lahko pokriva kratkoročne obveznosti z kratkoročnimi razpoložljivimi sredstvi

STOPNJE;

1. gotovinska
2. likvidnost na kratek rok
3. likvidnost za kratek rok

24. Mednarodno poslovanje- ZUNANJA TRGOVINA

DELIMO:

- po smeri gibanja(izvoz, uvoz, tranzitno)
- po organizaciji prodaje(direktno, indirektno)

Pomen;

- vse kar država ne proizvede sama mora uvoziti
- manj razvite države uvažajo iz bolj razvitih

- podjetja delajo v večjih serijah, da potem izvozijo
- vse države plačajo uvoz zato morajo zaslužiti z izvozom

25. Dokumentarni akreditiv

- odpre ga kupec pri svoji banki, je vedno nepreklicen (pomeni, ko ga odpre ga ne mora zapreti do realizacije posla)
- je način zavarovanja plačila v zunanji trgovini, zahteva ga prodajalec od kupca, da bi si zagotovil z njim plačilo za izvoženo blago
- ko kupec odpre račun, banka obvesti prodajalčevo banko, da je akreditiv odprt, izvoznik nato pošle blago, na dan plačila banka iz kupčevega računa plača akreditivni znesek v tujino

26. Linijsko in funkcionalno vodenje

FORMALNA ORGANIZACIJA

LINIJSKO-direktor-podirektor-vodja oddelka...

FUNKCIONALNO-vsi od šefov komandirajo (slabosti-vsaka druga navodila, prednosti-navodila gredo po krajši poti)

NEFORMALNA ORGANIZACIJA-skupina ljudi, ki se povezuje znotraj podjetja (tvorijo se grupe)
S-ruši se sistem na liniji

27. Likvidacija podjetja; je proces, v katerem ustvarimo obratovanje in postopoma likvidiramo podjetje

REDNO PRENEHANJE-redka, razlog za redno prenehanje so bolezen, starost ali smrt lastnika, postopek izvede lastnik sam, izda se sklep in mora vse posle zaključiti, podjetje se izbriše iz sodnega registra

PRISILNO PRENEHANJE (stečaj) –sodišče ga uvede, ko ima podjetje blokiran trž in je zadnjih 12 mesecev nelikvidno

STEČAJNI POSTOPEK-s tem postopkom se razdeli denar, ki je še ostal in ga razdeli delavcem ali tudi stvari, stroje

28. Sanacija podjetja-

S sanacijo želimo podjetje ozdraveti, želimo izboljšati gospodarski položaj podjetja

-sanacija s pridobitvijo novega lastnega kapitala-pridobit nova sredstva

-sanacija z odlokom plačila in odpustom dolga-odobrijo dolžniku odlok plačila (obroke)

-sodna poravnava-dolžnik poda uvedbo pri sodišču, namen da bi delno odpustili dolgove

-prisilna poravnava-predlaga stečajni dolžnik, stečajni upnik, s tem predlogom mora soglašati večina upnikov

-knjigovod. sanacija z zmanjšanjem kapitala-čiščenje bilanc